Svenska entomologmötet 2011

Uppslutningen till det av VEK anordnade 22:a svenska entomologmötet (det 23:e sedan starten 1989) var rekordstor. Antalet anmälningar var 80 stycken men efter några återbud stannade deltagarantalet på 74 entomologer och medföljande, som samlades på Sparresäter i det inre av Västergötland. Det var säkert både den intressanta omgivande naturen och den entomologiska historiken som lockade. Här kunde man vandra i Schönherrs fotspår.

På den gamla herrgården Sparresäter, som numera är naturbruksgymnasium, bodde nämligen under 1800-talets första hälft Carl Johan Schönherr, som bland mycket annat var en lysande coleopterolog med vivlar som specialitet. Nu fanns där plats för 58 av oss nutida entomologer. Resten fick inkvarteras i husbilar, tält eller på annat håll.

Exkursioner är en väsentlig del av entomologmötena, vilket gör programmet väderberoende. I det sedan länge spikade programmet var halva lördagen avsatt för årsmöte och andra inomhusaktiviteter och söndagen skulle enbart ägnas åt exkurerande. Väderprognosen för helgen på fredag morgon, 6 timmar före mötesstarten, lovade fint på lördag och regn hela söndagen. Efter en snabb telefonkonferens ändrade vi hela programmet – ute på lördag och inne på söndag. Och si! Väderspåmännen hade för en gångs skull helt rätt. Vi fick en strålande lördag på Kinnekulle och i Sparresäters fina omgivningar och regnets droppande var en passande inramning till Sveriges Entomologiska Förenings årsstämma på söndagen.

Denna genomfördes med Torkel Hagström som ordförande och Ted von Proschwitz som sekreterare. Verksamhetsberättelse, bokslut, revision och styrelsens ansvarsfrihet behandlades utan problem liksom verksamhetsplan och budget för 2012. I styrelsen hade Petter Bohman avsagt sig omval och Linda Strand från Lund invaldes. Som ny revisor efter Sten Jonsson valdes en tidigare SEF-kassör – Per Almkvist.

Förslaget till etiska regler för insektstudier, som skulle ersätta de 20 år gamla Entomologens

Deltagarna i entomologmötet med Sparresäterskolan i bakgrunden. Tre stycken saknas på bilden bl a bildens fotograf: Charlotte Jonsson.

Välutrustade entomologer exkurerar på Sparresäter under det svenska entomologmötet 2011. Lägg märke till det ergonomiskt böjda håvskaftet tillverkat av äkta skogspinne, beundra den synnerligen vettiga användningen av ett tennisracket och betänk vilken nytta man kan ha av ett paraply när solen strålar. Foto: Göran Andersson.

budord, blev föremål för en omfattande diskussion redan på fredagskvällen. Många synpunkter framkom och framför allt skrivningen om fällfångst skapade upprörda känslor. Men efter några små justeringar av förslaget var de flesta närvarande nöjda. Det missnöje som ändå fanns föranledde begäran om votering. Förslaget antogs dock med en överväldigande majoritet. Våra nya etiska regler finner du på SEFs webbplats (http://www.sef.nu/om sef/Etiska_regler_Beslut 2011-06-19.pdf).

Årsstämman beslöt också, enligt framlagt förslag, att veronikanätfjäril och kronärtsblåvinge är i behov av ett särskilt hänsynstagande. I detta begrepp ingår att visa hänsyn både till artens individer och till artens livsrum. Detta görs genom att:

• Fortsätta med det frivilliga insamlingsstoppet enligt vad som föreslås för varje art.

• Visa stor hänsyn och försiktighet vid alla besök på kända lokaler speciellt beträffande de växter som utgör fjärilens eller larvernas födokälla.

• Meddela alla observationer på kända och nya lokaler till Artportalen eller till utsedd kontaktperson inom SEF, som underlag för en årlig uppföljning.

SEF behöver en långsiktig strategi för att säkerställa utgivningen av Entomologisk Tidskrift (ET). Det behövs också en strategi för kommunikation av SEF:s uppdrag och budskap mot såväl prenumeranter och lokalföreningarnas medlemmar som mot naturvårdens organisationer och en naturintresserad allmänhet. Styrelsen vill

därför ta fram en prenumerations- och kommunikationsstrategi och årsstämman gav styrelsen i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för detta. Denna strategi skall vara klar att läggas fram för beslut på årsstämman 2012.

Årets markägardiplom tilldelades Uddevalla kommun och dess samarbetspartner Bohusläns museum. Uddevalla kommun har dels relativt många naturreservat och är dessutom en av de kommuner i landet som sköter många av reservaten själva (12 av 23 stycken). Flera av områdena är mycket värdefulla insektmiljöer och samarbetet med Bohusläns museum innebär starkt fokus på traditionella kulturmiljöer. Detta arbete i sig gynnar många av våra hotade insekter eftersom de är bättre anpassade till öppna och halvöppna miljöer jämfört med dagens allt mer slutna skogar som breder ut sig överallt. Här finns till exempel skalgrusbankarna runt Kuröd-

Som sig bör hittades ett exemplar av Aromia, VEKs tidskriftsnamngivare, på Kinnekulle. Foto: Göran Andersson.

På väg hem från lördagens Kinnekulle-exkursion kunde vi se regnmolnen torna upp sig som en förberedelse för söndagens regn. Foto: Göran Andersson.

flugor och herbivora skalbaggar. Ett annat område av mycket stort entomologiskt intresse är ädellövsmiljöerna runt Gustavsberg och Emaus-Korpberget där bland annat den svarta guldbaggen *Gnorimus variabilis* har ett av mycket få tillhåll i Västsverige. Ett tredje exempel att nämna är Kärlingesund där man håller på med stora röjningsinsatser som kommer att gynna populationen av blå gräshoppa *Sphingonotus caerulans* som finns där.

Redan på fredagskvällen fick vi ett par föredrag om Sparresäter och Schönherr av Bengt Weidow (entomolog och tidigare rektor för naturbruksgymnasiet Sparresäter) och Bengt Ehnström. Därefter berättade Stig Lundberg och Niklas Franc om skalbaggsfynd då och nu vid Sparresäter.

Exkursionerna under den soliga lördagen ägde rum dels vid Sparresäter dels på Kinnekulle.

På Sparresäter besöktes tre olika delområden där det första var ett nedlagt och igenväxande grustag. Trots åtel i form av ett trafikskadat rådjurskid och solsken gjordes få fynd i området på förmiddagen. På eftermiddagen återkom flera av dem som valt att inte åka till Kinnekulle, och då kunde bland annat den röda och mycket ovanliga på *Salix* levande viveln *Dorytomus dorsalis* visas upp av en rykande het Petter Bohman. Det andra området som besöktes och fingranskades med både yxa och kniv var ett översvämmat gran- och björkbestånd. Bävrarna i området som orsakat översvämningen hade också gett sig på att försöka gnaga av björkarna i området. Under barken på en av dessa sållade Åke Lindelöw fram den sällsynta barkbaggen *Colydium elongatum* som troligen lever i anslutning till vedborrar av släktet *Trypodendron* som det fanns gott om gångar av. Det tredje området som besöktes låg egentligen utanför Sparresäters domäner, men eftersom det var en mindre såg rik på timmerstaplar av olika trädslag och åldersklasser var det ett lockande objekt. Torrängarna i närområdet uppvisade hög fjärilsrikedom med bland annat den vackert gröna allmän metallvingesvärmare *Adscita statices* som gladde fotograferande lepidopterologer mycket.

För övriga blev en äldre hög med granvirke den stora behållningen då många fick göra sitt första fynd av halvknäpparen *Hylis procerulus* som svärmade i stort antal över stockarna tillsammans med fläckig tornbagge *Curtimorda maculata* och ett par olika guldsteklar av släktet *Chrysis*.

Eftermiddagen på Kinnekulle bjöd först på stora mängder av den mindre blåvingen *Cupido minus,* som lättsamt bjöd oss sin flykt över de kalkrika torrängarna uppe vid Cementas gamla stenbrott vid Hällekis. Här flög också rikligt med solitära bin och andra gaddsteklar och en myskbock *Aromia moschata* dök också upp som för att visa sin glädje över föreningens arbete med mötet.

Sista anhalten för dagen blev Österplana Hed, där folk mestadels strövade runt och njöt av blomsterprakten. För några lyckligt lottade blev också hasselbuskarna något att se upp till. I toppen på några av buskarna svärmade nämligen avlånga hasselbockar *Oberea linearis*. Denna art är tidigare känd från området, men har inte observerats på Kinnekulle sedan 1950-talet. Moderna fynd finns annars bara från Öland, så fyndet var synnerligen glädjande och ett belägg för vilken nytta möten med många observanta deltagare kan göra.

En fortsättning på de svenska entomologmötena blir det också. Norrlands Entomologiska Förening inbjöd till Svenskt entomologmöte 2012 långt uppe i norr. Vi ser fram emot att tampas med mygg och andra insekter därstädes!

Göran Andersson, Niklas Franc